

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

bee-Positive B.V.

Locaties Maastricht en Gulpen

Toezicht Jeugdigen in Jeugdhulp (JIJ)

Rapport bee-Positive B.V.

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

Bij bee-Positive zijn we trots op de positieve feedback van jongeren en hun netwerk. bee-Positive werkt met de meest kwetsbare jongeren in de zorg die elders geen kans krijgen vanwege hun diagnostiek of hulpverleningsgeschiedenis. Wij zijn er trots op dat onze jongeren en hun netwerk, die ondanks alle eerdere ervaringen, zich kwetsbaar opstellen en begeleiders durven vertrouwen. De jongeren benoemen zelf dat ze hier leren dat ze vanuit het overleg met de begeleiding tot keuzes en/of oplossingen kunnen komen. Wij zijn trots onze collega's die vooral op de moeilijkste momenten de visie hooghouden. Juist dan wordt er gedacht vanuit kansen en mogelijkheden.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

Wij gaan ons verdiepen in het voorkomen van vrijheidsbeperkende maatregelen en zoeken naar alternatieven. Wij willen bewustzijn creëren binnen bee-Positive wat vrijheidsbeperkende maatregelen zijn en gaan op zoek naar een goede balans vinden tussen zorgen voor veiligheid en bieden van voldoende mate van vrijheid. Er zal meer aandacht zijn voor sfeer en huiselijkheid. Op gebied van veiligheid zullen wij de veiligheidsafspraken eenduidiger vastleggen op basis van risico's. Verder zal er aandacht zijn voor concreter maken van de doelen en rapportage. Als laatste zal er aandacht zijn voor de kwetsbare rol van de bestuurder en wordt er gezocht of bepaalde taken gedeeld kunnen worden met collega's.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Veiligheidsgevoel verhoogd zonder vrijheidsbeperkende maatregelen. Gezelligheid en huiselijke sfeer wordt bevorderd. Evaluaties worden gericht uitgevoerd en doelen worden smart geformuleerd. Er is een helder beeld van de gemaakte vooruitgang en de ondernomen stappen. Door eenduidig handelen en afstemmen op de specifieke behoefte van de jeugdige bevorderen van de gezonde ontwikkeling

Conclusie van de inspectie

De voorgenomen verbeteracties en inzet van de bestuurder geven de inspectie vertrouwen in het aanpakken van de verbeterpunten. De inspectie is positief over het beoogde effect op jeugdigen en hun ouders. De inspectie acht bee-Positive in staat om verantwoorde hulp te bieden en blijft de ontwikkelingen op basis van het reguliere toezichtproces volgen.

1 Inleiding

In maart 2024 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: Inspectie) onaangekondigd toezicht uit bij bee-Positive B.V. (hierna: bee-Positive), locatie Maastricht en Gulpen.

Aanleiding

De inspectie voert in 2024 toezicht uit bij aanbieders die een alternatief bieden voor de JeugdzorgPlus en/of aanbieders die hulp bieden aan jeugdigen met complexe, meervoudige problematiek, die zich onttrekken aan hulp, en/of een gevaar zijn voor zichzelf of hun omgeving. De inspectie wil weten wat de mogelijkheden zijn die de voorzieningen hebben om deze doelgroep te behandelen en te begeleiden en of dit hulpaanbod van voldoende kwaliteit is. Ook inventariseert de inspectie bij dit toezicht wat de knelpunten zijn in de hulpverlening.

In 2023 is de inspectie gestart met het toezicht op de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus. De aanleiding voor het toezicht was de snelle afname van het aantal plaatsingen van jeugdigen in de gesloten jeugdhulp, terwijl er nog onvoldoende alternatieven voor deze doelgroep zijn ontwikkeld. De inspectie maakt zich zorgen dat, tijdens maar ook na de ombouw van de JeugdzorgPlus, jeugdigen en gezinnen die complexe problemen hebben, niet tijdig passende hulp (van voldoende kwaliteit) ontvangen. Meer informatie over de ombouw JeugdzorgPlus en de aanleiding van het toezicht staan beschreven in een [toelichting](#) die bij de inspectie op haar website staat.

De inspectie constateert dat er bij gemeenten en beleidsmakers weinig zicht is op welke jeugdhulp jeugdigen krijgen, die voorheen in de JeugdzorgPlus geplaatst werden. Tegelijkertijd hoort de inspectie van instellingen dat de problematiek van jeugdigen, die op open residentiële groepen verblijven, zwaarder wordt. De inspectie hoort van verschillende van deze aanbieders dat zij een noodzaak zien in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen aan de doelgroep die zij jeugdhulp bieden. Bijvoorbeeld door het beperken van telefoon en mediagebruik, het uitvoeren van urinecontroles of het doorzoeken van kamers. De inspectie en Jeugdstem (voorheen het AKJ) hebben samen de factsheet 'Vrijheidsbeperkende maatregelen in open residentiële jeugdhulp' uitgebracht¹. Het ministerie van VWS heeft hierop de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) om een advies gevraagd over de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen in de open jeugdhulp². Voor de korte termijn bevestigt de RSJ dat vrijheidsbeperking niet is toegestaan in open residentiële instellingen, met uitzondering van een noodsituatie. Voor de langere termijn adviseert de RSJ om te komen tot één nieuwe wettelijke regeling met betrekking tot de rechtspositie bij zorg en ondersteuning van jeugdigen (Wvvgz, Wzd én Jeugdwet), waarbij onder strikte voorwaarden ook een mogelijkheid ontstaat tot het toepassen van een aantal vrijheidsbeperkende maatregelen in open voorzieningen. Daarnaast werkt het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) op verzoek van het ministerie van VWS aan een handreiking over het inzetten

¹ [Vrijheidsbeperking in de open jeugdhulp | Publicatie | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd \(igj.nl\)](#)

² [Advies Vrijheidsbeperkende maatregelen in de open residentiële jeugdhulp? | Advies | Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming \(rsj.nl\)](#)

van (individuele) pedagogische maatregelen in een open setting, die soms vrijheidsbeperkend kunnen zijn.

Om een beeld te krijgen van de stand van zaken bij jeugdigen die buiten de JeugdzorgPlus verblijven, heeft de inspectie in december 2023 middels een steekproef vragenlijsten gestuurd aan 80+ instellingen die hulp bieden aan jeugdigen met complexe problematiek en/of zich presenteren als een alternatief voor de JeugdzorgPlus. De uitkomsten van deze steekproef publiceert de inspectie in april 2024.

Doel van het toezicht was om te bepalen of bee-Positive verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader; Het JIJ-kader. Dit toetsingskader bestaat uit drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur. De inspectie heeft uit deze thema's verwachtingen geselecteerd voor het toezicht.

Met dit toezicht wil de inspectie in kaart brengen of de instelling er in slaagt om passende hulp te bieden aan jeugdigen. Daarbij heeft de inspectie specifiek aandacht of de instelling (pedagogische) maatregelen toepast die vrijheidsbeperkend zijn, welke maatregelen dit zijn en in welke situaties en om welke reden de instelling inzet hiervan nodig acht. Verder is er in dit onderzoek aandacht voor de randvoorwaarden die de instelling noodzakelijk acht om deze hulp te kunnen bieden. De inspectie gebruikt de resultaten van dit toezicht - en toezicht bij andere aanbieders die hulp bieden aan jeugdigen met complexe problematiek - in een overstijgende rapportage over de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus, die naar verwachting in september 2024 zal verschijnen.

Het volledige toetsingskader is te vinden op:

www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving bee-Positive

De bestuurder is in 2020 gestart als eenmanszaak voor ambulante begeleiding. In september 2021 is de bestuurder gestart met een eerste locatie in Maastricht. In augustus 2022 is er een tweede locatie gestart in Gulpen en is de eenmanszaak omgevormd tot bee-Positive, geregistreerd bij de Kamer van Koophandel als Besloten Vennootschap (B.V.) onder nummer 87324474. De oprichter van bee-Positive is de enige bestuurder van de B.V. bee-Positive biedt 24-uurs zorg aan jeugdigen van 15 tot 19 jaar op twee locaties, in Maastricht (sinds 2020) en Gulpen (sinds 2022). De jeugdigen die bij bee-Positive verblijven hebben uiteenlopende problematiek zoals gedragsproblematiek, hechtingsproblematiek, autismespectrumproblematiek, verslavingen, loverboy problematiek, delinquent gedrag en licht verstandelijke beperking. Het merendeel van de jeugdigen die bij bee-Positive verblijft, komt vanuit een gesloten instelling voor jeugdhulp. Enkele jeugdigen worden verwezen vanuit gemeenten.

Bee-Positive heeft op zowel de locatie Maastricht als Gulpen ruimte voor zes jeugdigen. Op het moment van toezicht zijn er drie jeugdigen in Maastricht en vijf jeugdigen in Gulpen in zorg. Eén jeugdige krijgt zorg op basis van de Wet Langdurige Zorg (Wlz). De overige zeven jeugdigen krijgen zorg gefinancierd op basis van de Jeugdwet. Tot vorig jaar was bee-Positive via onderaannemerschap bij KI-ik gecontracteerd bij Zuid-Limburgse gemeenten. Omdat KI-ik vanaf 2024 niet meer gecontracteerd is bij de gemeenten heeft bee-Positive niet langer een hoofdaannemer en heeft bee-Positive de ambulante begeleiding moeten afbouwen. De jeugdigen die in zorg zijn worden door middel van maatwerkafspraken met Gecertificeerde Instellingen (GI's) geplaatst. Bij een enkeling komt de verwijzing vanuit de gemeente, dan wordt er gewerkt met een offerte voor niet-gecontracteerde zorgaanbieders.

De leiding van bee-Positive is in handen van de bestuurder, die op beide locaties regelmatig zelf meewerkt. Op het moment van toezicht werken er naast de bestuurder twaalf woonondersteuners, twee stagiaires en twee (parttime) gedragswetenschappers. Van de woonondersteuners zijn er zeven in vaste dienst en vijf werkzaam op ZZP-basis. De gedragswetenschappers werken op basis van raamwerkovereenkomsten. De helft van de medewerkers heeft een SKJ-registratie en een van de gedragswetenschappers is BIG-geregistreerd.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid (norm 1.3).
- De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen (3.4).

Verbetering is nodig op de volgende normen:

- De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving (norm 1.5).
- Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen (norm 2.1).
- Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht (norm 2.3).
- De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp (norm 3.2).

De bestuurder heeft laten weten aan de slag te gaan met de aandachts- en verbeterpunten uit het rapport en heeft al een aantal verbeterpunten opgepakt. Zo gaan de bestuurder en de medewerkers nadenken over alternatieven voor vrijheidsbeperkende maatregelen en ook bij andere organisaties kijken hoe zij er mee omgaan. De bestuurder zet in op het meer bewustzijn over vrijheidsbeperkende maatregelen en zoekt samen met zijn medewerkers naar balans tussen voldoende veiligheid en vrijheid. De bestuurder heeft aangegeven dat de afspraken over onder andere veiligheid eenduidiger vastgelegd gaan worden in de dossiers van de jeugdigen. Daarnaast worden de doelen van de jeugdigen meer SMART geformuleerd in de begeleidingsplannen, zodat de vooruitgang beter te volgen is.

De inspectie heeft opgemerkt dat de sfeer en huiselijkheid op de locaties verbeterd kan worden en ook hier gaat de bestuurder, samen met de jeugdigen, mee aan de slag.

Tot slot vroeg de inspectie aandacht voor de kwetsbare positie van de bestuurder die, naast zijn verantwoordelijkheid als bestuurder, ook degene is die op elk tijdstip gebeld kan worden en ter plaatse komt of meewerkt als dat nodig is. Dit heeft als positieve kant dat de visie waar de bestuurder voor staat en uitdraagt, een voorbeeldfunctie is voor de medewerkers, maar als keerzijde dat het kwetsbaar is als de bestuurder zou uitvallen. De bestuurder heeft aangegeven te zoeken naar mogelijkheden om taken te delen met collega's.

Vervolg

De inspectie acht bee-Positive B.V. in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat zij de door hen zelf aangegeven concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle normen te voldoen. De inspectie blijft ontwikkelingen volgen in haar reguliere toezicht.

3 Resultaten

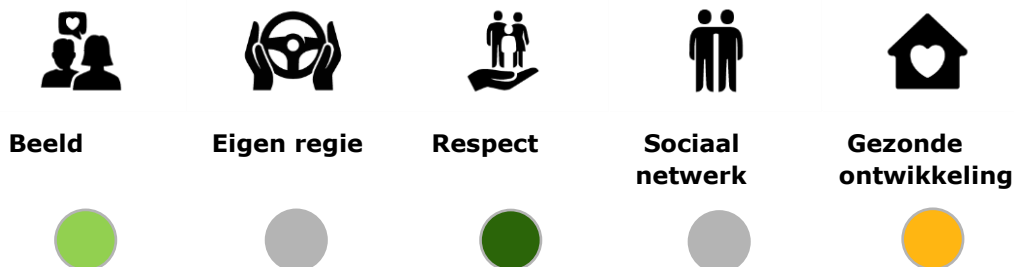
In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantroef op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is. De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

De wensen, behoeften en mogelijkheden van jeugdigen en diens ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners, al vraagt de documentatie hiervan aandacht.

Uit gesprekken met de bestuurder, hulpverleners en de gedragswetenschapper blijkt dat voor de start van zorg een kennismakingsgesprek is met de jeugdige en bestuurder om de motivatie van de jeugdige in te schatten. Kort na de start van zorg voert de gedragswetenschapper een intakegesprek met de jeugdige. Ouders en jeugdigen geven in gesprekken met de inspectie aan dat zij ervaren dat de begeleiders van bee-Positive een actueel en goed beeld hebben van de wensen, mogelijkheden en het netwerk van de jeugdige. Een ouder vertelt dat de bestuurder een gesprek met de voormalig gedragswetenschapper heeft geregeld voor een zorgvuldige overdracht. Uit de gesprekken met de bestuurder, hulpverleners en ouders blijkt daarnaast dat de bestuurder en hulpverleners op de hoogte blijven door actief contact te onderhouden met het netwerk van de jeugdigen, zoals de ouders. Ook onderhoudt bee-Positive contact met netwerkpartners, zoals de politie.

“Ze hebben een goed beeld. Ze bellen ook meteen als er zaken spelen of als ze informatie willen ophalen bij mij. Sinds mijn kind bij bee-Positive zit, gaat de samenwerking met andere partijen beter.” *Ouder*

De bestuurder vertelt dat minimaal vier op de vijf jeugdigen die bee-Positive opvangt voorheen in een gesloten instelling voor jeugdhulp verbleven. Hiervan ontvangt bee-Positive over het algemeen veel achtergrondinformatie, al ontbreekt het in de meeste gevallen aan een verklarende analyse. Ook vertellen de bestuurder en gedragswetenschapper dat het voorkomt dat bewust achtergrondinformatie wordt achtergehouden, omdat instellingen bang zijn geen vervolgplek voor de jeugdige te vinden. Een ouder vertelt dat de bestuurder zich actief heeft ingezet om na de plaatsing alle documentatie van de vorige instelling alsnog te ontvangen.

De eerste periode wordt gebruikt voor stabilisatie en observatie. Uit gesprekken met een hulpverlener en de gedragswetenschapper blijkt dat sommige hulpverleners in het begin alleen de meest belangrijke informatie over de jeugdige lezen, zoals informatie over fysieke aandoeningen, medicatie en veiligheidsaspecten, om zich niet te laten beïnvloeden in hun relatie met de jeugdigen.

De inspectie ziet in alle onderzochte dossiers dat de contactpersonen worden beschreven. De huisarts, voogd, ouders en eventueel andere betrokkenen uit het netwerk staan hierin vermeld. Ook ziet de inspectie dat in alle dossiers op structurele basis een rapportage aanwezig is over het actuele beeld met betrekking tot de zorg voor de jeugdige en diens context. De inspectie ziet dat niet in alle dossiers achtergrondinformatie op verschillende leefgebieden navolgbaar is gedocumenteerd.

Aandachtspunt

De inspectie verwacht dat bee-Positive een actueel beeld van de jeugdige bij start van zorg vormt en dit navolgbaar vastlegt in het dossier. De startsituatie met een actueel beeld van de context van de jeugdige, ouders en het netwerk dient binnen 6 weken vastgesteld te worden in een (begeleidings)plan.

Norm 1.3		Oordeel
	Jeugdigen en ouders worden met respect behandeld en ervaren begrip, vertrouwen en veiligheid.	

De inspectie ziet dat jeugdigen en ouders met respect worden behandeld en begrip, vertrouwen en veiligheid ervaren.

Uit gesprekken met jeugdigen en ouders hoort de inspectie verschillende voorbeelden waaruit blijkt dat hulpverleners hen met respect behandelen. De bestuurder en hulpverleners vertellen dat ze in Maastricht werken met (schaduw)mentoren en in Gulpen niet. Op beide locaties zijn jeugdigen te spreken over de betrokkenheid van de hulpverleners. Een jeugdige vertelt bij twee hulpverleners alles kwijt te kunnen. Jeugdigen voelen zich gehoord door de hulpverleners omdat ze bij problemen actief meedenken met oplossingen.

Ook ouders geven aan dat ze zich gehoord voelen en dat ze zowel bij de bestuurder als bij de hulpverleners terecht kunnen met hun zorgen. Ouders geven aan dat ze gevraagd worden mee te denken over de zorg van hun kind. Daarnaast ziet de inspectie in de dossiers dat jeugdige betrokken worden bij het opstellen van hun risico-inventarisatie en begeleidingsplannen.

“Ik word hier benaderd als mens in plaats van als object. De begeleiders zijn fijn en ik kan persoonlijke gesprekken met ze hebben.” *Jeugdige*

De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.

De hulp draagt door het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen onvoldoende bij aan een gezonde ontwikkeling. Ook vraagt de huiselijkheid van de omgeving aandacht.

Tijdens het inspectiebezoek ziet de inspectie dat bee-Positive op twee verschillende locaties zorg biedt. Op beide locaties is de slaapkamer van de begeleiders niet op gehooraafstand van de kamers van de jeugdigen. De inspectie ziet tijdens de rondleiding op beide locaties een aantal voorbeelden van achterstallig onderhoud, zoals het ontbreken van behang, schade van een lekkage en een deuk in een slaapkamerdeur. De inspectie hoort van een medewerker dat een klusjesman de week voor het inspectiebezoek is langs geweest om te inventariseren welke onderhoudswerkzaamheden verricht moeten worden. De inspectie ziet dat de ruimtes kaal ingericht zijn. In de woonkamer in Maastricht hangt niks aan de muren en staat een kapotte salontafel. Er is op beide locaties geen spelmateriaal aanwezig.

De inspectie hoort in gesprekken met de bestuurder, hulpverleners en jeugdigen dat er vrijheidsbeperkende maatregelen worden ingezet zonder wettelijke grondslag, zoals cameratoezicht in de gang van locatie Maastricht. Uit gesprekken met jeugdigen blijkt dat bee-Positive incidenteel kamerdoorzoeken uitvoert bij vermoedens van aanwezigheid van drugs of wapens. Dit is in het bijzijn van jeugdigen. Eén keer is er, met medeweten van de jeugdige, een kamercontrole gedaan door de politie. Daarnaast vindt er structureel op zondag een kamercontrole plaats waarbij gekeken wordt in hoeverre de jeugdige de kamer heeft opgeruimd. De jeugdige is hierbij aanwezig. Indien de jeugdige zijn of haar kamer niet voldoende heeft opgeruimd, ontvangt de jeugdige niet meteen weggeld, maar moet eerst de kamer opruimen. Ook vertelt de bestuurder en een hulpverlener dat de jeugdigen, in verband met voorkomen van overlast bij de burens, geen vrije toegang hebben tot één van de twee keukens in locatie Maastricht die wel bedoeld zijn voor de jeugdigen om te gebruiken.

De inspectie hoort in gesprekken met ouders, jeugdigen en hulpverleners dat er een positieve cultuur heerst. Hulpverleners stimuleren en trainen de zelfstandigheid van jeugdigen. Een aantal jeugdigen doet wekelijks zelf boodschappen en kookt voor zichzelf of de groep. Uit de gesprekken met hulpverleners en jeugdigen blijkt dat het ontplooiën van interesses gestimuleerd wordt. Zo hoort de inspectie een voorbeeld van een jeugdige die interesse heeft in een bepaald vakgebied en ondersteund wordt door de hulpverleners om hier een opleiding in te gaan volgen.

Verbeterpunten

- Op basis van hoofdstuk 6 van de Jeugdwet is voor het inzetten van vrijheidsbeperkende maatregelen buiten de gesloten jeugdhulp geen wettelijke grondslag. Er moet sprake

zijn van een wettelijke grondslag³ om vrijheidsbeperkende maatregelen en/of verplichte/gedwongen zorg toe te passen. Wel kan het nodig zijn om in het geval van een acute noodsituatie direct gevaar af te wenden met een vrijheidsbeperkende maatregel. Mocht van een noodsituatie sprake zijn, dan verwacht de inspectie dat bee-Positive hiervoor dezelfde zorgvuldigheidseisen hanteert als voor jeugdigen met een gesloten machtiging in de JeugdzorgPlus⁴. De inspectie begrijpt dat het, gelet op de doelgroep die bee-Positive jeugdhulp biedt, een uitdaging kan zijn om een juiste balans te vinden tussen het zorgen voor veiligheid en bescherming en het bieden van voldoende mate van vrijheid. Tegelijkertijd strookt de huidige inzet van vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals cameratoezicht en kamerdoorzoeken, niet met de wettelijke eisen die hieraan worden gesteld. De inspectie verwacht dat bee-Positive het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen direct afbouwt en zoekt naar alternatieven.

- De inspectie vraagt aandacht voor de huiselijkheid van de locatie waarin de jeugdigen verblijven: jeugdigen moeten vrij toegang hebben tot de gemeenschappelijke ruimtes en kunnen beschikken over (spel)materiaal passend bij de leeftijd. De inspectie moedigt het voornemen aan om onderhoudswerkzaamheden te plegen in de woonruimtes.

De bestuurder heeft laten weten dat na het inspectiebezoek één van de camera's in de gang van de locatie Maastricht is weggehaald en dat de andere camera verplaatst gaat worden naar de voordeur om zicht te houden wie er in en uit het huis gaan. Er zijn dan geen camera's meer op plekken waar jongeren en medewerkers rondlopen. De keukens op de bovenverdieping zijn weer geopend.

³ Voor jeugdigen met een psychiatrische aandoening is de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz) van toepassing, voor jeugdigen met een verstandelijke beperking is dit de Wet zorg en dwang (Wzd). Daarnaast zouden vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen worden ingezet op grond van toestemming van het kind of de jongere (en/of zijn ouders), zoals bedoeld in artikel 7:450 van de Wet geneeskundige behandelovereenkomst (Wgbo). Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat de vrijheidsbeperkende maatregelen gericht moeten zijn op het vaststellen, genezen of voorkomen van een ziekte. Dit kan bijvoorbeeld bij behandeling van suïcidaliteit of een eetstoornis waarbij een kind of jongere open staat voor behandeling en daar, zonder enige druk van buiten, zelf toestemming voor geeft. Wanneer een kind of jongere deze toestemming intrekt, is de inzet van de vrijheidsbeperkende maatregelen niet meer toegestaan. De Wgbo geldt niet voor jeugdigen die hulp krijgen voor gedragsproblemen, waar geen psychiatrisch ziektebeeld aan ten grondslag ligt.

⁴ [Veldnormen terugdringen vrijheidsbeperkende maatregelen](#)

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1	Oordeel
 <p>Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.</p>	

De inspectie ziet verbeterpunten in het professioneel afwegen van de veiligheid van de jeugdigen.

De inspectie leest in de onderzochte dossiers dat risico's en veiligheidsafspraken niet altijd navolgbaar worden vastgelegd. Zo leest de inspectie in een rapportage over een incident met suïcidedreiging. De inspectie leest in het desbetreffende dossier niet terug welke veiligheidsafspraken naar aanleiding van dit voorval zijn gemaakt. De bestuurder vertelt dat de werkwijze is dat een intakeverslag, risico-inventarisatie en signaleringsplan klaar is voordat een jeugdige start met de zorg. De inspectie hoort in datzelfde gesprek een voorbeeld waarbij geen risico-inventarisatie is gemaakt terwijl de cliënt langer dan zes weken in zorg is bij bee-Positive. De inspectie ziet daarentegen in de vijf onderzochte cliëntendossiers wel een risico-inventarisatie. De inspectie leest dat de risico's worden ingeschat op verschillende leefgebieden. De risico-inventarisatie en begeleidingsplan wordt opgesteld door een gedragswetenschapper in samenspraak met de jeugdige en hulpverleners. Hetzelfde geldt voor signaleringsplannen.

Hulpverleners vertellen dat de locaties van bee-Positive vrij toegankelijk zijn voor vrienden en familie van de jeugdigen. Ook hoort de inspectie dat jeugdigen die voorheen in zorg waren, langskomen. De inspectie hoort dat hulpverleners proactief handelen in het kader van veiligheid. De inspectie hoort bijvoorbeeld dat bij een vermissing in combinatie met suïcidale uitingen van de jeugdige de politie direct is ingeschakeld aan de hand van een suïcideprotocol.

In gesprekken met de hulpverleners en uit documenten blijkt dat hulpverleners van bee-Positive bekend zijn met de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De hulpverleners geven aan dat er nog geen situatie is geweest waarbij de Meldcode is gebruikt.

Verbeterpunten

- De inspectie verwacht dat bee-Positive risico's op een systematische wijze inschat en navolgbaar vastlegt bij start van de hulpverlening en dit actualiseert bij veranderde omstandigheden.
- De inspectie ziet dat de openheid waarbij mensen vrij toegankelijk op de locaties langs komen past bij de visie van bee-Positive. De inspectie ziet hierin tegelijkertijd risico's voor de veiligheid van de jeugdigen. Zorg dat goed in beeld is wie de locaties bezoeken en maak hierover een veiligheidsinschatting.

Norm 2.2		Oordeel
	<p>Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.</p>	

De inspectie ziet dat hulpverleners over het algemeen hulp bieden die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders.

De bestuurder vertelt dat bee-Positive is opgericht vanuit de behoefte cliënten te helpen op basis van vertrouwen, oprechtheid, nabijheid, betrokkenheid en aanwezigheid. De inspectie hoort in verschillende gesprekken en ziet tijdens observatie van contact tussen jeugdigen en hulpverleners dat bee-Positive werkt vanuit de relatie. Hulpverleners zetten kennis, ervaring en hun persoonlijkheid in om jeugdigen te ondersteunen bij het opbouwen van zelfvertrouwen en vaardigheden. Ook ouders geven aan dat hulpverleners nabijheid bieden en het gesprek aangaan wat leidt tot sociale en emotionele ontwikkeling. Toch ziet de inspectie ook voorbeelden dat niet wordt gewerkt vanuit vertrouwen, maar vanuit controle zoals het gebruik van cameratoezicht om te monitoren wie jeugdigen meenemen (zie ook norm 1.5).

“De hulpverleners hebben voldoende kennis en vaardigheden in huis. Helemaal als ik het vergelijk met vorige plekken. Ze gaan hier het gesprek aan, daarom is er hier ook bijna geen sprake van agressie.” *Ouder*

Uit de gesprekken met de bestuurder en medewerker blijkt dat men op de hoogte is van de kenmerken en problematiek van de doelgroep. Hulpverleners vertellen dat zorgvuldig wordt ingeschat of aanvullende deskundigheid nodig is door dit met de gedragswetenschapper en verwijzer te bespreken.

Aandachtspunt

De inspectie ziet dat bee-Positive werkt vanuit de relatie met jeugdigen. De inspectie verwacht dat bee-Positive het werken vanuit vertrouwen doortrekt op alle facetten van de hulpverlening, zo ook door alternatieven te zoeken voor vrijheidsbeperkende maatregelen (zoals beschreven in norm 1.5).

Norm 2.3		Oordeel
	Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.	

De inspectie ziet dat hulpverleners ontwikkelingsgericht en doelmatig handelen. Wel is volgens de inspectie een concretiseringsslag nodig in wat doelen betekenen voor begeleiding in de praktijk.

Uit de gesprekken met de bestuurder, hulpverleners en gedragswetenschapper blijkt dat de gedragswetenschapper samen met de jeugdige en een begeleider bij de start van de zorg een hulpverleningsplan opstelt. In alle onderzochte dossiers is een hulpverleningsplan aanwezig waarin ontwikkelingsgerichte doelen zijn opgenomen. Hoe concreet de doelen zijn opgesteld wisselt per dossier. In bepaalde dossiers leest de inspectie dat hoofdoelen zijn uitgewerkt in concrete subdoelen, terwijl in andere dossiers de link mist naar wat doelen betekenen voor de begeleiding.

Ouders zijn te spreken over de vooruitgang die jeugdigen boeken. Ook vertellen zij dat de doelen elke drie maanden geëvalueerd worden samen met de ouders en verwijzer. Dit ziet de inspectie terug in de dossiers.

De inspectie ziet in de dossiers dat per cliënt dagelijks wordt gerapporteerd op bijzonderheden en de voortgang van doelen. bee-Positive hanteert een overzichtelijke dossiervoering waardoor het inzichtelijk is hoe de ontwikkeling verloopt. Wel constateert de inspectie dat in de rapportages niet altijd duidelijk wordt wat het aandeel van de begeleiding is in de ontwikkeling van de jeugdigen.

Zoals in de vorige norm beschreven, ziet de inspectie dat bee-Positive werkt vanuit het creëren van verbinding met de jeugdigen. In de gedragscode leest de inspectie dat bee-Positive werkt vanuit een methodiek Krachtwerk. Voor de inspectie is deze methodiek in de praktijk niet zichtbaar en volgens de hulpverleners en gedragswetenschapper wordt er niet met een specifieke methodiek gewerkt.

Aandachtspunten

- Doelen en afspraken dienen haalbaar, concreet en ontwikkelingsgericht opgesteld te zijn. De inspectie vraagt aandacht voor het navolgbaar vastleggen in het dossier van de jeugdige hoe de begeleiding bijdraagt aan het behalen van de doelen.
- Daarnaast vraagt de inspectie aandacht voor het navolgbaar werken volgens een methodiek zodat zowel voor de hulpverleners van bee-Positive als voor externen duidelijk is via welke methode de resultaten met de jeugdigen bereikt worden.

Hulpverleners reflecteren op en verbeteren hun eigen handelen en het handelen van hun collega's.

De inspectie ziet dat hulpverleners aandacht besteden aan het reflecteren op en het verbeteren van hun eigen handelen en dat van collega's. Het borgen van de uitvoering van de gedragscode in de praktijk vraagt aandacht.

Wanneer hulpverleners in de begeleiding ergens tegenaanlopen, bespreken ze dit volgens hen met collega hulpverleners, de bestuurder of de gedragswetenschappers. Daarnaast is er één keer per maand een inhoudelijk casuïstiek overleg. De inspectie hoort van hulpverleners en een gedragswetenschapper dat intervisie binnenkort op structurele basis wordt gefaciliteerd. Een gedragswetenschapper zal één keer in de maand een intervisiebijeenkomst begeleiden. Tijdens deze bijeenkomsten staat eigen ontwikkeling van de hulpverleners centraal door te reflecteren op hun handelen. Hulpverleners vertellen dat door de betrokkenheid van de bestuurder en gedragswetenschappers ze nu voldoende ruimte hebben om zaken te bespreken. Hulpverleners zien de intervisie als een waardevolle toevoeging omdat hiermee het ontwikkelen van de teams van de verschillende locaties wordt gefaciliteerd.

De inspectie leest dat bee-Positive een gedragscode heeft voor medewerkers. Door middel van een positieve bewoording geeft de gedragscode inzicht in waarom de gedragsregels van belang zijn. Er staat niet beschreven hoe wordt geborgd dat hulpverleners de gedragscode in de praktijk uitvoeren. De relatie tussen de hulpverleners en de jeugdigen is belangrijk in de werkwijze van bee-Positive. Eerder in dit rapport heeft de inspectie de positieve kant hiervan benadrukt. De inspectie ziet aan de andere kant een risico, namelijk het vervagen van grenzen die horen bij een professionele houding als hulpverlener.

Aandachtspunten

- De inspectie verwacht dat bee-Positive nadenkt over hoe men zorg draagt dat de gedragscode in de praktijk wordt uitgevoerd.
- De inspectie verwacht dat de aangekondigde intervisiebijeenkomsten een structurele plek krijgen in de werkwijze van bee-Positive.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2	Oordeel
 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

De inspectie ziet verbeterpunten in het inrichten van de organisatie die moet leiden tot verantwoorde hulp.

Uit verschillende gesprekken blijkt dat de bestuurder nauw betrokken is en veel verantwoordelijkheden heeft. De bestuurder is 24/7 bereikbaar. Naast zijn bestuurlijke taken voor twee locaties, werkt de bestuurder regelmatig zelf mee op de locaties. De inspectie ziet een keerzijde van de betrokkenheid van de bestuurder. De vele rollen en taken die de bestuurder heeft maakt de organisatie, naar het oordeel van de inspectie, kwetsbaar en heeft directe gevolgen voor de continuïteit van zorg aan de jeugdigen wanneer hij uit zou vallen.

De bestuurder heeft ook een grote rol in de aannameprocedure van jeugdigen. De bestuurder en gedragswetenschapper vertellen dat er in principe geen exclusiecriteria zijn. In de praktijk worden echter geen jeugdige met een matige- of zware verstandelijke beperking of lichamelijke beperking opgevangen. Ook hoort de inspectie dat vanwege veiligheidsaspecten wel wordt gekeken of een jeugdige past binnen de groep jeugdigen op de locatie.

Op het moment van toezicht zijn bij bee-Positive twaalf hulpverleners, twee gedragswetenschappers en twee stagiaires werkzaam. Zeven van deze medewerkers zijn in loondienst bij bee-Positive. De overige medewerkers zijn als ZZP'er met een raamovereenkomst in dienst. De inspectie ziet tijdens het toezicht dat er voldoende capaciteit van medewerkers aanwezig is voor het aantal jeugdigen dat begeleiding krijgt. Diploma's van de negen medewerkers waarvan

de inspectie het dossier heeft ingezien, waren aanwezig. De inspectie ziet dat alle medewerkers minimaal een mbo-4 zorggerelateerde opleiding hebben. De helft van de medewerkers is SKJ-geregistreerd. De begeleidingsplannen en risico-inventarisaties worden door een SKJ-geregistreerde gedragswetenschapper opgesteld. Bee-Positive voldoet daarmee aan de norm verantwoorde werktoedeling. De bestuurder vertelt dat er geen scholingsprogramma is, omdat er weinig vaste medewerkers in dienst zijn en ZZP'ers in principe zelf verantwoordelijk zijn voor hun bijscholing. Wel vertellen de bestuurder en gedragswetenschapper dat momenteel geïnventariseerd wordt of aanvullende scholing nodig is.

De inspectie heeft negen personeelsdossiers gecontroleerd op aanwezigheid van een Verklaring omtrent het Gedrag (VOG). In één dossier ontbrak een VOG. Daarnaast was één VOG niet aangevraagd op een relevante functie. De inspectie hoort van de bestuurder dat één medewerker een jaar in vaste dienst is en een functioneringsgesprek heeft gehad. De inspectie heeft een navolgbaar verslag hiervan ingezien.

Verbeterpunten

- De inspectie verwacht dat de bestuurder nadenkt over zijn rol en verantwoordelijkheden als bestuurder en hierbij de waarborging van continuïteit van zorg in acht neemt.
- De inspectie verwacht dat van elke medewerker of persoon die niet-incidenteel in contact komt met jeugdigen of hun ouders, een VOG aanwezig is vóór aanvang van de werkzaamheden. Dit is een verplichting op basis van artikel 1.4.6, eerste lid, van de Jeugdwet.
- Gelet op de complexe doelgroep die bij bee-Positive verblijft, verwacht de inspectie dat de bestuurder meer investeert in scholing/deskundigheidsbevordering van de medewerkers.
- De inspectie verwacht dat de aanbieder concreet maakt voor welke doelgroep bee-Positive geen passende zorg kan bieden en deze uitsluitingscriteria communiceert met verwijzers.

Direct na het toezicht heeft de bestuurder de ontbrekende VOG en de VOG op de juiste functie, toegestuurd.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

De inspectie constateert dat bee-Positive aandacht heeft voor het verbeteren van de organisatie en hulpverlening.

De bestuurder en hulpverleners vertellen dat er een open cultuur heerst waar men elkaar feedback durft te geven en tegen te spreken. Hulpverleners vertellen dat wanneer een incident plaatsvindt, dit altijd met de bestuurder en de jeugdige wordt besproken. De gedragswetenschapper vertelt dat daarnaast incidenten bij de maandelijkse teamvergaderingen worden besproken. De inspectie hoort van ouders dat ze waarderen dat ze direct gebeld worden wanneer een incident plaatsvindt.

"Ik geloof in een voorbeeldrol. Ik stel mij kwetsbaar op en vraag om feedback. Ik zie dat medewerkers dat ook doen en tegen durven te spreken." *Hulpverlener*

De inspectie leest dat bee-Positive NEN-EN-ISO 9001:2015 is gecertificeerd en in november een laatste audit heeft gehad. De inspectie hoort van de bestuurder en ziet in de incidentenregistratie dat een externe partij bee-Positive ondersteunt in het analyseren van de incidenten op overstijgend niveau. De bestuurder vertelt voorbeelden van trends van de incidentenanalyse en daaruit volgende verbetermaatregelen.

Uit gesprekken met hulpverleners blijkt dat bij incidenten de bestuurder vaak wordt gebeld. De bestuurder komt direct naar de locatie of evalueert het incident achteraf. De bestuurder en gedragswetenschapper vertellen dat de bestuurder eindverantwoordelijk is voor vervolgacties die naar aanleiding van incidenten worden ingezet en de registratie ervan. Wegens vele taken komt de bestuurder hier niet altijd aan toe.

Aandachtspunt

In lijn met wat de inspectie bij norm 3.2 constateert, ziet de inspectie dat een grote verantwoordelijkheid bij de bestuurder ligt, zo ook bij het handelen bij incidenten. Zorg dat verantwoordelijkheden goed verdeeld en belegd zijn.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

De inspectie ziet dat bee-Positive jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid biedt om voor hun individuele belangen op te komen.

De bestuurder en hulpverleners geven aan dat ouders en jeugdigen hen laagdrempelig kunnen benaderen om zaken te bespreken waar ze tegenaan lopen. Uit gesprekken met ouders blijkt dat zij dit zo ook ervaren. Bee-Positive is aangesloten bij Klachtenportaal Zorg. Een hulpverlener vertelt een voorbeeld waarbij een ouder naar de klachtenregeling is verwezen. Daarnaast leest de inspectie op de website van bee-Positive een uitleg van de klachtenregeling. Hierin worden duidelijk onderscheid gemaakt tussen de verschillende klachtenregelingen (Jeugdwet, Wet kwaliteit klachten geschillen zorg en Wet Maatschappelijke Ondersteuning).

Een vertrouwenspersoon van Jeugdstem komt op beide locaties langs en uit gesprekken met jeugdigen blijkt dat ze hiervan op de hoogte zijn. Op een van de twee locaties ziet de inspectie een flyer hangen van de onafhankelijke vertrouwenspersoon van Jeugdstem.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij bee-Positive onaangekondigd uit op 5 maart 2024. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een gesprek met drie jeugdigen.
- Twee (telefonische) gesprekken met een ouder.
- Een gesprek met één lid van het dagelijks bestuur van bee-Positive
- Gestructureerde interviews met:
 - drie hulpverleners
 - een gedragswetenschapper
- De check van negen personeelsdossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, diploma's en andere scholingsdocumenten, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van vijf dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten op beide locaties.
- Analyse van de volgende documenten:
 - Kwaliteitshandboek
 - Suïcide protocol
 - Protocol overdosis
 - Audit rapport NEN-EN-ISO 9001:2015
 - Gedragscode
 - Missie en visie
 - Meta analyse incidenten
 - Personeelsoverzicht
 - Trajectenplannen
 - Evaluatieverslagen
 - Verslagen casuïstiek overleg

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl